

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobců: **a) Ing. J. H., b) Ing. P. H.**, zastoupeni Mgr. Vitem Brožkem, advokátem se sídlem Slavíkova 1568/23, Praha 2, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 9. 2011, č. j. S-MHMP 369618/2011/OST/ Pv/Cs, **za účasti** osoby zúčastněné na řízení: Bc. Raymond Čamov, bytem Bohúňova 12/1342, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 12. 2012, č. j. 10 A 356/2011 – 56, o návrhu žalobců na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 12. 2012, č. j. 10 A 356/2011 – 56, **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Podanou kasační stížností se žalobci domáhají zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze, jímž byly zamítnuty jejich žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 9. 2011, č. j. S-MHMP 369618/2011/OST/Pv/Cs. V řízení o kasační stížnosti žalobci navrhli, aby Nejvyšší správní soud přiznal jejich kasační stížnosti odkladný účinek. Uvedli, že jim byla správním rozhodnutím uložena povinnost k odstranění stavby, a to již ve lhůtě tří měsíců od právní moci rozhodnutí. Pokud by kasační stížnosti nebyl odkladný účinek přiznán, musela by být stavba odstraněna dříve, než soud vynese rozsudek ve věci. Takový následek by znamenal nezvratný zásah do předmětné stavby, tedy její odstranění, což by vedlo k faktickému zmaření a podlomení smyslu soudního přezkumu zákonnosti správního rozhodnutí. Výkonem uložené povinnosti by vznikla žalobcům újma zejména na jejich vlastnickém právu ke stavbě celého rodinného domu č. p. x, jehož část je jim nařízeno odstranit. V případě, že by soud zjistil, že nařízení odstranění stavby je nezákonné a stavba již byla odstraněna, byla by žalobcům způsobena újma jak na předmětné věci, tak i z hlediska časových a finančních výdajů spojených s odstraněním stavby. Žalobci jsou přesvědčeni, že přiznání odkladného účinku by se nedotklo nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob, neboť z rozhodnutí žádná třetí osoba práva nenabyla. Přiznání odkladného účinku by nebylo ani v rozporu s

veřejným zájmem, neboť zcela jistě existuje veřejný zájem na tom, aby byly povinnosti ukládány jen na základě zákonných a přesvědčivých rozhodnutí orgánů státní správy.

Žalovaný se k návrhu žalobců na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyjádřil.

Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Přitom přiměřeně užije § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud na návrh žalobce přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Podle § 73 odst. 3 s. ř. s. se přiznáním odkladného účinku pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.

Smyslem institutu odkladného účinku je to, aby ve správním soudnictví v řízeních o žalobách či kasačních stížnostech bylo možno výjimečně docílit toho, aby po dobu přezkumu napadené správní či soudní rozhodnutí nebylo vykonatelné či nezakládalo jiné právní následky. V určitých výjimečných situacích, jejichž materiální podmínky definuje soudní řád správní právě v ustanovení § 73 odst. 2 in fine s. ř. s. (tj. hrozba nenahraditelné újmy v případě okamžitého účinku rozhodnutí za současného zásadního nedotčení práv třetích osob a neexistence rozporu s veřejným zájmem v případě opoždění účinku rozhodnutí), je totiž nutno „zmrazit“ stav věcí v době „před“ napadeným správním rozhodnutím, protože pokud by mělo být provedeno (vykonáno) a následně bylo v rámci soudního přezkumu shledáno nezákonným a zrušeno či byla vyslovena jeho nicotnost, vrátit stav věcí do podoby „před“ tímto nezákonným či nicotným rozhodnutím by bylo nemožné nebo neúměrně obtížné. Proto je nutné v těchto výjimečných situacích po dobu trvání přezkumného soudního řízení výkon či případně jiné právní následky napadeného správního (resp. soudního) rozhodnutí pozastavit, protože v opačném případě by samotné přezkumné řízení soudní ztratilo podstatnou část svého základního smyslu, jímž je nepochybně bránit tomu, aby právní poměry osob byly upraveny či ovlivněny nezákonnými rozhodnutími veřejné správy; za těchto výjimečných situací je nutno dát přednost riziku opožděného účinku napadeného správního rozhodnutí (až po pro žalobce neúspěšně skončivším přezkumném soudním řízení) před rizikem spojeným s eventualitou účinků rozhodnutí, které může být následně zrušeno. Smyslem přiznání odkladného účinku je tedy vytvoření takového prozatímního stavu, aby se vůbec mělo smysl dále soudit.

Nejvyšší správní soud zjistil, že rozhodnutím ze dne 19. 9. 2011, č. j. S-MHMP 369618/ 2011/OST/Pv/Cs, žalovaný zamítl odvolání žalobců a potvrdil rozhodnutí Úřadu městské části Praha 11 ze dne 26. 1. 2011, č. j. MCP11/11/005397/OV/Do, jímž bylo žalobcům nařízeno odstranění stavby „stavební úprava rodinného domu č. p. 15, sestávající se z otvoru v severní stěně rodinného domu č. p. x vyplněného luxferami a větracími otvory, na pozemku parc. č. x v katastrálním území x“. Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že posledním povoleným stavem domu č. p. x je přístavba schválená stavebním povolením ze dne 14. 6. 1974. Podle příslušné dokumentace spočívala přístavba v realizaci dvou přístavků, kdy jeden měl být proveden na východní a druhý na západní

pokračování

straně domu. V této dokumentaci není v prostoru, kde se nachází nyní posuzovaná stavební úprava, zakreslen žádný otvor. Místnost, v jejíž obvodové zdi se odstraňovaná stavební úprava nachází, je v dokumentaci označena jako pokoj. Z dokumentace lze dovodit, že okno, které dříve vedlo z této místnosti do dvora domu, realizací přístavby zaniklo, resp. bylo zastavěno povoleným přístavkem na východní straně. Žalovaný dodal, že odstraňovanou stavební úpravu nelze považovat za okno, jak uvádějí žalobci, ale jedná se o otvor vyplněný skleněnými tvárnicemi, v části jsou osazeny větrací mřížky. Takto však nelze zajistit větrání ani osvětlení v míře, která by byla dostačující pro obytnou místnost. V daném případě byla v archivu stavebního úřadu dohledána dokumentace ke zmiňovanému stavebnímu povolení ze dne 14. 6. 1974. Dále byl dohledán výkres „půdorys rozvodu plynu - přízemí“ ověřený stavebním úřadem dne 3. 1. 1997. Ani v jednom z těchto podkladů není v předmětném prostoru zakreslen žádný otvor. Skutečnost, že předmětná stavební úprava byla provedena bez rozhodnutí či opatření stavebního úřadu, svědčí i fakt, že vlastníci stavby nepředložili žádné rozhodnutí či opatření stavebního úřadu ve věci předmětné stavební úpravy.

Nejvyšší správní soud dále ze soudního spisu zjistil, že žalobám žalobců byl přiznán odkladný účinek usnesením Městského soudu v Praze ze dne 12. 1. 2012, č. j. 10 A 356/2011-29.

Nejvyšší správní soud předně poznamenává, že návrh na přiznání odkladného účinku podali oba žalobci. Podle § 2 odst. 2 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, je ve věcech správního soudnictví poplatníkem poplatku za řízení ten, kdo podal a) žalobu nebo jiný návrh, kterým se zahajuje řízení, b) kasační stížnost. Podle § 33 odst. 8 s. ř. s. podá-li více osob společný návrh, jedná v řízení každý sám za sebe a s účinky jen pro svou osobu. Soudní poplatek měl být tudíž zaplacen každým žalobcem samostatně, tj. v celkové výši 2.000 Kč. Soudní poplatek byl však zaplacen pouze ve výši 1.000 Kč, Nejvyšší správní soud proto rozhodl pouze o návrhu toho účastníka, který je v kasační stížnosti uveden na prvním místě, tj. žalobkyně Ing. J. H.

Nejvyšší správní soud shledal, že v projednávané věci jsou naplněny zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Předmětem řízení je přezkum rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byly zamítnuty žaloby žalobců proti rozhodnutí žalovaného, jímž jim bylo jako vlastníkům pravomocně nařízeno odstranění stavby - stavební úpravy rodinného domu sestávající se z otvoru v severní stěně rodinného domu vyplněného luxferami a větracími otvory. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že výkon tohoto rozhodnutí, tedy realizace odstranění stavební úpravy, by pro žalobkyni i vzhledem k finančním nákladům s tímto spojeným znamenal velmi závažnou újmu. Její následky by pak v případě zrušení napadeného rozsudku Městského soudu v Praze a následného eventuálního zrušení předmětného rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nemohly být navráceny v předešlý stav, resp. mohly by být zhojeny pouze při vynaložení značných finančních nákladů. Nejvyšší správní soud vzal současně v úvahu, že předmětná stavba nepředstavuje tak akutní nebezpečí, že by vyžadovala okamžité odstranění. Nejvyšší správní soud má dále za to, že výrazný zásah do vlastnického práva žalobkyně, který by byl výkonem rozhodnutí o odstranění stavby způsoben, by znamenal nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Především přitom vážil újmu hrozící vlastníkově sousedního rodinného domu

(osobě zúčastněné na řízení), který poukázal na to, že součástí předmětné stavby jsou i větrací otvory, které svými výpary mohou omezovat vlastnická práva druhých. Nejvyšší správní soud zároveň neshledal, že by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti bylo v rozporu s veřejným zájmem. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. června 2013

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu